

بسم الله الرحمن الرحيم

شبهه: در بهشت، چه نعمتی برای زنان مسلمان وجود دارد؟!

تهیه شده در: «رد شباهات ملحدین»

در بهشت، چه نعمتی برای
زنان مسلمان وجود دارد؟

معترض: بهشت برای مردان مسلمان است و حوری‌های زیبا برایشان است اما زنان مسلمان چه چیزی برایشان است؟!

پاسخ:

این شبهه بسیار سطحی و ناشی از آن است که از بهشت و کل نعمت‌های آن که در ده‌ها آیات قرآن بیان شده است فقط یک مورد از آنها مورد توجه این معتبرضان واقع شده است تا جنبه‌ی جنسی موضوع (که در ذهن خود داشته‌اند) را به رخ مسلمین بکشانند در حالی که در قرآن کریم به هیچ وجه به مسئله‌ی روابط جنسی زنان بهشتی اشاره‌ای نشده است و توصیف بعضی از صفات ظاهری برخی از زنان بهشتی نیز مصدقی از بین صدّها نعمتی است که برای تقریب ذهن مخاطبان نسبت به بهشت و اوصاف آن می‌باشد.

به تعبیر دیگر در قرآن کریم بهشت و نعمت‌های آن به سه صورت بیان گردیده است:

○ وصف ناپذیر بودن نعمت‌های بهشتی.

○ خشنودی و رضایت خدا برای اهل بهشت به عنوان بزرگترین نعمت بهشتی.

○ ذکر مصاديقی از نعمت‌های بهشتی؛ به طور مثال نعمت‌های بهشتی به دو صورت ذکر شدند:

- نعمت‌های حسی و مادی؛ مانند انواع میوه‌ها، درختان و سایه‌های آنها، رودخانه‌های بهشتی و ... .

- نعمت‌های معنوی؛ مانند آرامش ابدی و نبود فحش و ناسزا و بیماری و ... .

برای جواب دادن به این شبهه‌ی مشهور و قدیمی معتبرض، از چند زاویه به بررسی مختصر آن می‌پردازیم تا حقیقت موضوع برای خوانندگان گرامی روشن گردد.

در واقع برای یافتن جواب کافیست اندکی به مطالعه‌ی آیات قرآن و احادیث نبوی در مورد بهشت و نعمت‌های آن اقدام شود تا سستی شبهه مذکور آشکار گردد.

نعمت‌های بهشتی و جاودانگی آن برای زن و مرد (مؤمن و مؤمنه)

در آیات متعدد، خداوند متعال هنگامی که از نعمت‌های بهشتی و جاودانگی آن فرموده است، به صراحةً مرد و زن (مؤمن و مؤمنه) را در کنار هم ذکر نموده و آنها را از هم جدا نکرده است. برای نمونه به آیات زیر توجه کنید:

﴿فَاسْتَجِابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُوذِوا فِي سَيِّلٍ وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَا يُكَفَّرُنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَا دُخْلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ تَوَابًا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنَةُ التَّوَابِ﴾ [آل عمران: ۱۹۵]

ترجمه: «پس، پروردگارشان دعای آنان را اجابت کرد [و فرمود که:] من عمل هیچ صاحب عملی از شما را، از مرد یا زن، که همه از یکدیگرید، تباہ نمی‌کنم؛ پس، کسانی که هجرت کرده و از خانه‌های خود رانده شده و در راه

من آزار دیده و جنگیده و کشته شده‌اند، بدھایشان را از آنان می‌زدایم، و آنان را در باعهایی که از زیر [درختان] آن نهرها روان است در می‌آورم؛ [این] پاداشی است از جانب خدا و پاداش نیکو نزد خداست.»

﴿وَ مَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَ لَا يُظْلَمُونَ قَيْرَاءً﴾ [نساء: ۱۲۴]

ترجمه: «و کسانی که کارهای شایسته کنند چه مرد باشند یا زن در حال که مؤمن باشند، آنان داخل بهشت می‌شوند، و به قدر گودی پشت هسته خرمایی مورد ستم قرار نمی‌گیرند.»

﴿إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَاتِلَاتِ وَالْقَاتِلَاتِ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاسِعَاتِ وَالْخَاسِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّائِمَاتِ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظَاتِ وَالْحَافِظَاتِ وَالْمُذَكَّرَاتِ اللَّهُ كَيْرًا وَالْمُذَكَّرَاتِ أَعَدَ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا﴾ [احزان: ۳۵]

ترجمه: «مردان و زنان مسلمان، و مردان و زنان با ایمان، و مردان و زنان عبادت پیشه، و مردان و زنان راستکو، و مردان و زنان شکیبا، و مردان و زنان فروتن، و مردان و زنان صدقه‌دهنده، و مردان و زنان روزه‌دار، و مردان و زنان پاکدامن، و مردان و زنانی که خدا را فراوان یاد می‌کنند، خدا برای [همه] آنان آمرزشی و پاداشی بزرگ فراهم ساخته است.»

﴿وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ حَالِيْنَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَاتٍ فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ وَرِضْوَانٍ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ [توبه: ۷۲]

ترجمه: «خداؤند به مردان و زنان با ایمان باعهایی و عده داده است که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است. در آن جاودانه خواهند بود، و [نیز] سراهایی پاکیزه در بهشت‌های جاودان [به آنان عده داده است] و خشنودی خدا بزرگتر است. این است همان کامیابی بزرگ.»

﴿لَيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ حَالِيْنَ فِيهَا وَيُكَفَّرُ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا﴾ [فتح: ۵]

ترجمه: «تا مردان و زنان را که ایمان آورده‌اند در باعهایی که از زیر [درختان] آن جویبارها روان است، درآورده و در آن جاودان بدارد، و بدھایشان را از آنان بزداید؛ و این [فرجام نیک] در پیشگاه خدا کامیابی بزرگی است.»

﴿يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى تُورُّهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ بُشْرَأَكُمُ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ حَالِيْنَ فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ [حدید: ۱۲]

ترجمه: «آن روز که مردان و زنان مؤمن را می‌بینی که نورشان پیشاپیششان و به جانب راستشان دوان است. [به آنان گویند]: «امروز شما را مژده باد به باعهایی که از زیر [درختان] آن نهرها روان است؛ در آها جاودانید. این است همان کامیابی بزرگ.»

﴿وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرَزَّقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ [غافر: ۴۰] ترجمه: «و هر که کار شایسته کند چه مرد باشد یا زن در حالی که ایمان داشته باشد، در نتیجه آنان داخل بهشت می‌شوند و در آنجا بی‌حساب روزی می‌یابند.»

﴿جَنَّاتٌ عَدْنٌ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ﴾ [رعد: ۲۳]

ترجمه: «[همان] بهشت‌های عدن که آنان با پدرانشان و همسرانشان و فرزندانشان که درستکارند در آن داخل می‌شوند، و فرشتگان از هر دری بر آنان درمی‌آیند.»

بیان مصداقی از وصف زنان دنیایی در بهشت

در بعضی از آیات قرآن، به صورت نمونه تعدادی از نعمت‌های بهشتی برای مردان و زنان ذکر شده است که در اینجا به یک مورد از آن برای زنان مؤمنه بسنده می‌کنیم.

﴿إِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْشَاءً * فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَارًا * عَرْبًا أَمْتَرَابًا﴾ [واقعه: ۳۵ - ۳۷]

ترجمه: «ما آنان را پدید آورده‌ایم پدید آوردنی! و ایشان را دوشیزه گردانیده‌ایم، شیفتگان (همسر خود، و همه جوان و طناز و) همسن و سال هستند.»

هرچند این آیه بنابه دیدگاه برخی از مفسران در خصوص حوریان بهشتی می‌باشد، لیکن زنان دنیایی که به بهشت وارد می‌شوند از حوریان بهشتی به مراتب بعتر و نیکوتر هستند^۱ و ویژگی‌هایی که برای «حورعنی» وارد شده است در حد کمال بلکه کامل‌تر برای زنان دنیایی که وارد بهشت می‌شوند تحقق می‌یابد از جمله اینکه جوان و زیارو و کم سن و سال می‌شوند که از خصوصیات بارز زنان و اهتمامات ایشان می‌باشد و برهمین اساس گروهی از مفسران همچون ابن عباس^{جهانشنبه} و دیگران بدان تصریح نمودند.^۲ بنابراین زنان اهل ایمان دنیایی که وارد بهشت می‌شوند نیز مشمول این وصف آیه هستند.^۳

۱- نک: شرح البخاری للسفیری، (ط: ۱، دار الكتب العلمية، بيروت، ۱۴۲۵ھ)، ج ۲، ص ۳۳؛ مرعاة المفاتيح شرح مشکاة المصاصیح، المبارکفوری، (ط: ۳، الجامعة السلفية، بنارس الهند، ۱۴۰۴ھ)، ج ۵، ص ۳۸۴؛ شرح سنن ابن ماجة، محمد الأمین الهری، (ط: ۱، دار المنهاج، جدة، ۱۴۳۹ھ)، ج ۹، ص ۱۵۹.

۲- جامع البيان في تأویل القرآن، ابن جریر طبری، (ط: ۱، مؤسسة الرسالة، ۲۰۰۰م)، ج ۲۳، ص ۱۲۰؛ التفسیر المأمون على منهج التزیل والصحیح المسنون، مأمون حموش، (ط: ۱، بی‌جا، ۲۰۰۷م)، ج ۷، ص ۵۶۷.

۳- التحریر والتنویر، ابن عاشور، (ط: الدار التونسية للنشر، تونس، ۱۹۸۴م)، ج ۲۷، ص ۳۰۱.

در بخشی از حدیث طولانی از ام سلمه رض روایت شده که فرمود: «قلت: يا رسول الله أنساء الدنيا أفضل أم الحور العين؟، قال: بل نساء الدنيا أفضل من الحور العين كفضل الظهارة على البطانة. قلت: يا رسول الله وإنما ذاك؟، قال: بصلاتهن وصيامهن وعبادتهن ...»^۴

ترجمه: «عرض کردم: ای رسول خدا، آیا زنان دنیا همترند یا حورالعین؟ آن حضرت ﷺ فرمودند: بلکه زنان دنیا افضل و همترند از حور العین مانند فضل و برتری رویه‌ی جامه بر آستر آن است. عرض کردم: ای رسول خدا، این برتری به چه چیزیست؟ فرمودند: به نماز، روزه و عبادتشان است.»

در حدیثی از پیامبر اکرم ﷺ روایت است که فرمودند:

«إِنَّ الْجَنَّةَ لَا يَدْخُلُهَا عَجُوزٌ ... إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى إِذَا أَدْخَلَهُنَّ الْجَنَّةَ، حَوْلَهُنَّ أَبْكَارًا»^۵

ترجمه: «براستی که پیرزن داخل بهشت نمی‌شود، زیرا خداوند متعال هنگامی که داخل بهشت‌شان می‌کند، آنها را به صورت دوشیزگان قرار می‌دهد.»

بيان وصف ناپذیری بهشت و مصدقی بودن نعمت‌ها

در برخی از آیات و احادیث نبوی به بعضی از نعمت‌های بهشت به صورت مصدقی اشاره شده است، اما در آیات و احادیث دیگر نعمت‌های بهشتی «وصف ناپذیر» معرفی شدند.

﴿فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَا أُخْفِي لَهُمْ مِنْ قُرْبَةٍ أَغْيُنْ جَزَاءٌ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ [سجده: ۱۷]

ترجمه: «هیچ کس نمی‌داند چه چیز از آنچه روشنی بخش دیدگان است به [پاداش] آنچه انجام می‌دادند برای آنان پنهان شده است.»

﴿وَفِيهَا مَا تَشَهَّدُ الْأَنْفُسُ وَتَلَدُّلُ الْأَعْيُنُ وَأَتَّمُّ فِيهَا حَالِدُونَ﴾ [زخرف: ۷۱]

ترجمه: «و در آنجا آنچه دلها آن را بخواهند و دیدگان را خوش آید [هست] و شما در آن جاودانید.»

﴿وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشَهَّدُ أَنفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدْعُونَ﴾ [فصلت: ۳۱]

ترجمه: «و هر چه دلایات بخواهد در [بهشت] برای شماست، و هر چه خواستار باشد در آنجا خواهد داشت.»

^۴- المعجم الكبير للطبراني، (ط: ۲، مكتبة ابن تيمية، القاهرة)، ج ۲۳، ص ۳۶۷ ح ۸۷۰؛ التغريب والترهيب، المنذری، (ط: ۱، دار الكتب العلمية، بيروت، ۱۴۱۷ھ)، ج ۴، ص ۲۹۹ ح ۵۷۲۰؛ این حدیث «اسناد ضعیف» است، لیکن برای آن شواهدی از احادیث دیگر است. [الأجوبة المرضية، السحاوی، (ط: ۱، دار الرایة، الریاض، ۱۴۱۸ھ)، ج ۲، ص ۸۲۵].

^۵- صفة الجنۃ لأبی نعیم الأصبهانی، (ط: دار المأمون للتراث، دمشق)، ج ۲، ص ۲۲۳ ح ۳۹۱؛ المعجم الأوسط للطبراني، (ط: دار الحرمين، القاهرة)، ج ۵، ص ۳۵۷ ح ۵۵۴۵؛ این حدیث «حسن یا صحیح» است. [مختصر الشبائل الحمدیة، الألبانی، (ط: المکتبة الإسلامية، الأردن)، ص ۱۲۸ ح ۲۰۵؛ سلسلة الأحادیث الصحیحة، الألبانی، (ط: ۱، مکتبة المعرف، الریاض، ۱۴۱۶ھ)، ج ۶، ص ۱۲۲۱ ح ۲۹۸۷].

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: «**قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: أَعْدَتْ لِعَبَادِي الصَّالِحِينَ مَا لَا عَيْنَ رَأَتْ، وَلَا أَذْنَ سَمِعَتْ، وَلَا خَطْرَ عَلَى قَلْبِ بَشَرٍ**»^٦

ترجمه: «خداؤند متعال فرموده: برای بندگان نیکم چیزهایی را آماده کرده‌ام که نه چشمی دیده است و نه گوشی شنیده است و نه به قلب بشری خطر کرده است!»

نتیجه اینکه اگر در قرآن یا سنت برخی از نعمت‌های بخششی ذکر شدند فقط جنبه مصدقی دارند نه اینکه نعمت‌های بخششی محدود و منحصر به این موارد باشد و این نکته بسیار مهمی است که متأسفانه معتبرضان از آن خبری ندارند و یا از روی غرض و مرض به دنبال شبهه پراکنی هستند.

زنان مطهر و پاک بخششی؛ حور العین و زنان دنیایی

در بیان نعمت‌های بخششی برای مردان دو دسته نعمت معرفی شدند، نخست: «حور العین» و دوم: «ازواج مطهرة» که با بررسی دقیق مشخص می‌شود که این دو باهم متفاوت هستند.

﴿وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ﴾ [بقره: ٢٥]

ترجمه: «و در آنجا همسرانی پاکیزه خواهند داشت.»

﴿وَأَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ﴾ [آل عمران: ١٥]

ترجمه: «و همسرانی پاکیزه»

﴿فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ﴾ [نساء: ٥٧]

ترجمه: «در آنجا همسرانی پاکیزه دارند.»

﴿وَأَذْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتُهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفِيرُ الْحَكِيمُ﴾ [غافر: ٨]

ترجمه: «پروردگارا، آنان را در باغهای جاوید که وعده‌شان داده‌ای، با هر که از پدران و همسران و فرزندانشان که به صلاح آمده‌اند، داخل کن، زیرا تو خود ارجمند و حکیمی.»

﴿هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلَالٍ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَكَبُّرُونَ﴾ [يس: ٥٦]

ترجمه: «آنها با همسرانشان در زیر سایه‌ها بر تختها تکیه می‌زنند.»

در آیاتی که به «ازواج» تصریح شده است مشخص می‌شود که این ازواج، خاص هستند و همان زنانی می‌باشند که دنیایی بودند به خصوص که در آیه ٨ سوره غافر، مقارن شده است با «آبائیم» و «ذریاییم» و همچنین تصریح به «مَنْ صَلَحَ» شده که دلالت بر این می‌کند این افرادی که ذکر شدند باید صالح و درستکار باشند و این وصف افراد دنیایی است نه «حور العین» که ذاتاً بخششی هستند اگرچه شامل حوریان هم شود ایرادی ندارد اما

٦- صحیح البخاری، (ط: ۱، دار طوق النجاة، ۱۴۲۲هـ)، ج ۴، ص ۱۱۸ ح ۳۲۴۴؛ صحیح مسلم، (ط: دار إحياء التراث العربي، بيروت)، ج ۴، ص ۹۱ ح ۲۱۷۴؛ صحیح ابن حبان، (ط: ۲، مؤسسه الرسالة، بيروت، ۱۴۱۴هـ)، ج ۲، ص ۹۱ ح ۲۸۲۴.

قطعاً زنانِ دنیا بحشتی را مشمول می‌گردد. بنابراین زنانِ دنیا دارای شوهرانی هستند همانطور که مردان دنیا بدر بحشت دارای همسرانی هستند که خواه از حورالعين بوده و خواه از زنانِ دنیا که وصف این مردان دنیا بکه وارد بحشت می‌شوند چنین است: «مردانی [جوان] با چشمان سرمه کشیده که سی یا سی و سه سال سن دارند.»^۷ طبعاً این توصیف در جهت ترغیب زنانی است تا شیفته آن مردان بحشتی شوند. از این‌رو اینگونه مصاديق وصفی برای مردان و زنان به تناسب و شرایطشان وارد شده است.

در مورد «حوریان» بحشتی نیز آیاتی وجود داردند به‌طور نمونه:

﴿فِيهِنَّ حَيْرَاتٌ حَسَانٌ ... حُورٌ مَقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ... لَمْ يَطْمِئِنُ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَ لَا جَانٌ﴾ [رجم: ۷۰، ۷۲]
[۷۴]

ترجمه: «در آنجا [زنانی] نکوخوی و نکورویند... حورانی پرده‌نشین در [دل] خیمه‌ها... دست هیچ انس و جنی پیش از ایشان به آنها نرسیده است.»

﴿وَ حُورٌ عَيْنٌ﴾ [واقعه: ۲]

ترجمه: «و حوران چشم‌درشت.»

این زنان بحشتی که توصیف به حورالعين شدند -همانطور که قبلًا بیان شد- در جمال و زیبایی به نسبت زنان دنیا بکه بحشتی شدند در مرتبه‌ی پایین‌تر هستند. بنابراین بهره‌مندی مردان از حورالعين به معنای این نیست که زنان بحشتی از شوهران بحشتی محروم باشند بلکه این مردانی که دارای همسران بحشتی غیر از حورالعين هستند در واقع همان زنان دنیا بکه بحشتی شدند را دارا هستند و این همان بهره‌مندی زنان از شوهران بحشتی است.

شیخ محمد صالح العثیمین رحمۃ اللہ علیہ (م ۱۴۲۱ھ) می‌گوید: «اینکه زنان به عنوان همسران مردان ذکر شده چونکه شوهر طالب است [بر خلاف زن که مطلوب بوده] و مرد به زن گرایش دارد از این‌رو برای مردان همسرانی در بحشت ذکر شده و از ذکر شوهران برای زنان ساكت مانده است. لیکن بدین معنا نیست که برای آن زنان شوهرانی وجود ندارد بلکه برای آنان نیز شوهرانی از انسان‌ها موجود است.»^۸

هم در جایی دیگر می‌گوید: «معلوم است که ازدواج از چیزهایی است که انسان‌ها بیشترین تمايل را بدان دارند و این در بحشت برای اهل آنجا، مرد باشد یا زن، حاصل می‌شود و خداوند متعال نیز برای زن، او را در بحشت با شوهری دنیا تزویج می‌کند همانطور که حق تعالی فرموده: ﴿رَبَّنَا وَ أَدْخِلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَ مَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَ أَزْوَاجِهِمْ وَ ذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ [غافر: ۸]، یعنی: پروردگارا، آنان را در باغهای

۷- مسنند الإمام أحمد بن حنبل، (ط: ۱، مؤسسة الرسالة، ۱۴۲۱ھ)، ج ۳۶، ص ۴۲۰ ح ۲۲۱۰۶؛ سنن الترمذی، (ط: ۲، شرکة مكتبة ومطبعة مصطفى البابي الحلبي، مصر، ۱۹۷۵م)، ج ۴، ص ۲۵۴۵ ح ۶۸۲؛ مسنند البزار، (ط: ۱، مكتبة العلوم والحكم، المدينة المنورة)، ج ۷، ص ۹۰ ح ۲۶۴۴؛ المعجم الكبير للطبراني، ج ۲۰، ص ۶۴ ح ۱۱۸.

۸- مجموع فتاوى ورسائل العثيمين، (ط: دار الوطن، دار الثريا، ۱۴۱۳ھ)، ج ۲، ص ۵۳.

جاوید که وعده‌شان داده‌ای، با هر که از پدران و همسران و فرزندانشان که به صلاح آمده‌اند، داخل کن، زیرا تو خود ارجمند و حکیمی.^۹

بالاترین و بزرگترین نعمت بهشت!

نعمت‌هایی که در قرآن ذکر شدند، نعمت‌هایی هستند که غالباً بنابه درجات و طبقات بهشت، همه‌ی اهل آنجا از آن برخوردار می‌شوند، لیکن نعمتی دیگر در بهشت وجود دارد که این نعمت اعظم و بزرگ‌تر از تمام نعمت‌های بهشتی است، و آن «رضوان و خشنودی» خداوند متعال است.

﴿رِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ [توبه: ۷۲]

ترجمه: «خشنودی خدا بزرگ‌تر است. این است همان کامیابی بزرگ.»

و خداوند متعال نیز در وصف مؤمنان راستین به این هدف بزرگشان اشاره می‌کند که آنان خواهان خشنودی خداوند هستند، صرف نظر از این که سایر نعمت‌های بهشتی نیز نصیبشان می‌شود.

﴿يَتَّقَعُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَ رِضْوَانًا﴾ [فتح: ۲۹، حشر: ۸]

ترجمه: «خواستار فضل خدا و خشنودی [او] می‌باشد.»

عمل اهل ایمان برای کسب خشنودی خداست!

برخی‌ها گمان کردند عبادتی که اهل ایمان انجام می‌دهند تنها به قصد کسب نعمت‌های متنوع بهشت بوده است در حالی که -فارغ از انتظار پاداش و تشکرها- اساس عمل مخلصانه برای خشنودی خداوند متعال است که در آیات متعددی به این ویژگی بارز اهل ایمان راستین تصریح شده است.

﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن يَسْرِي نَسْهَةً ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ﴾ [بقره: ۲۰۷]

ترجمه: «و از میان مردم کسی است که جان خود را برای طلب خشنودی خدا می‌فروشد.»

﴿وَمَن يَفْعُلُ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ تُؤْتَيهِ أَجْرًا عَظِيمًا﴾ [نساء: ۱۱۴]

ترجمه: «و هر کس برای طلب خشنودی خدا چنین کند به زودی او را پاداش بزرگی خواهیم داد.»

﴿إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى﴾ [لیل: ۲۰]

ترجمه: «جز خواستن رضای پروردگارش که بسی برتر است [منظوری ندارد].»

خشنودی خداوند از اهل بهشت اعم از زن و مرد

﴿رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَ رَضُوا عَنْهُ﴾ [مائده: ۱۱۹، مجادله: ۲۲، بینه: ۸]

ترجمه: «خدا از آنان خشنود است و آنان [نیز] از او خشنودند.»

امام خفرالدین رازی (جعفر بن محمد) می‌گوید: «بدان که خداوند متعال چون بهشت را توصیف نموده، چیزی که بهتر از بهشت است و به تبع آن، اولاً به خلود و جاودانگی و ثانیاً به رضایت و خشنودی ذکر کرده است. از

پیامبر ﷺ روایت شده که فرمودند: "جاودانگی در بهشت بحثتر از خداوند بحثتر از بهشت است." صفت اول: جاودانگی، معلوم است که خداوند بحث است را یکبار به جنات عدن و بار دیگر به جنات نعیم و بار دیگر به دارالسلام توصیف نموده است و این اوصاف سه‌گانه تنها هنگامی که در باورمندی تو در این امور سه‌گانه اعتقاد، قول و عمل باشد بدست می‌اید. صفت دوم: رضا، معلوم است که انسان از جسد و روح آفریده شده و بحث جسد همان بحث توصیفی است و بحث روح رضای پروردگار است و انسان ابتدای امرش از عالم جسد است و انتهای آن از عالم عقل و روح، پس لازم است با بحث شروع شود و به رضای خداوند منتهی گردد.^{۱۰}

در بهشت، زنان و مردان مجرد نیستند!

در حدیث صحیح وارد است که پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: «ما في الجنة أعزب»^{۱۱}، ترجمه: «در بحث فرد مجردی وجود ندارد.»

تعداد حوریان برای اهل بحث

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: «أول زمرة تلج الجنة صورتهم على صورة القمر ليلة البدر، لا يصقون فيها، ولا يمتحطون، ولا يتغوطون، آنيتهم فيها الذهب، أمشاطهم من الذهب والفضة، ومجامرهم الألوة، ورشحهم المسك، وكل واحد منهم زوجتان، يرى مخ سوقةها من وراء اللحم من الحسن، لا اختلاف بينهم ولا تباغض، قلوبهم قلب واحد، يسبحون الله بكرة وعشيا»^{۱۲}

ترجمه: «اولین گروهی که به بحث داخل می‌شوند روی آنها مانند شب چهارده می‌درخشند اینها در بحث نه آب دهن خود را می‌اندازند و نه آب بینی خود را و نه هم قصای حاجت می‌کنند ظرف‌های آنها از طلا و شانه‌های آنها از طلا و نقره و در مجرهای آنها عود می‌باشند و عرق آنها در خوشبوئی مانند مشک است و برای هر کدام آنها دو همسر است که از زیبایی و نزاکت مغز ساق پای آنها از لا بلای گوشت دیده می‌شود، باهم اختلاف و کینه توزی ندارند و یک دل هستند و صبح و شام تسیح خداوند متعال را می‌گویند.»

در لفظی دیگر از سیدنا رسول الله ﷺ روایت است که فرمودند: «لمؤمن زوجتان ...»^{۱۳} ترجمه: «برای مرد مؤمن دو همسر است.» و در لفظی دیگر این دو همسر بحثی به «حورالعين» تعبیر شدند.^{۱۴}

۱۰- التفسير الكبير، فخر الدين الرازي، (ط: ۳، دار إحياء التراث العربي، بيروت، ۱۴۲۰هـ)، ج ۳۲، ص ۲۵۲.

۱۱- صحيح مسلم، ج ۴، ص ۲۱۷۸؛ مسند الإمام أحمد بن حنبل، ج ۱۲، ص ۳۳۱ ح ۷۲۳۵.

۱۲- صحيح البخاري، ج ۴، ص ۳۲۴۵ ح ۱۱۸.

۱۳- مسند الإمام أحمد بن حنبل، ج ۱۴، ص ۵۴۵ ح ۸۹۹۶: «سنده صحيح».

۱۴- صحيح البخاري، ج ۴، ص ۲۲۵۴ ح ۱۱۹: «لكل امرئ زوجتان من الحور العين».

صحیح ترین حدیثی که تعداد همسران بھشتی را تصریح نموده همین حدیث مذکور است که شمار آنها را دو نفر بیان کرده است هرچند علماء فرمودند که این شمارش از باب تکرار است نه انحصر و محدودیت^{۱۵} مانند این آیه قرآن کریم ﴿ثُمَّ ارْجِعُ الْبَصَرَ كَرِيْن﴾ [ملک:۴] که در اینجا عدد تثنیه (دو) برای تکرار در کثرت (زیادی) است.^{۱۶} بنابراین حد مشخصی برای شمار همسران بھشتی نیست و چون روایات معین تعداد همسران بھشتی برای شهیدان مانند ۷۲ حوری و امثالش نزد برخی از علماء محل تردید است^{۱۷} لذا در اینکه تعداد آن همسران بھشتی چند نفر هستند و به سبب عدم علم به امر غیبی، لازم است در این رابطه توقف نمود و به خداوند متعال واگذار کرد، لیکن اصل ازواج بھشتی با دلایل استوار از قرآن و سنت ثابت میباشد و غیر قابل انکار، از این‌رو به همان اندازه بسنده میکنیم و در مسائلی که اطلاقی از آن به‌طور قطعی نداریم سکوت اختیار میکنیم.

شببه‌ای دیگر...

برخی از معارضان به آیات ﴿وَ كَوَاعِبَ أَثْرَابًا﴾ [نبأ: ۳۳]، ترجمه: «و دختران نو رسیده و همسن» و ﴿وَ يَطُوفُ عَلَيْهِمْ عَلْمَانٌ لَهُمْ كَائِنُونَ﴾ [طور: ۲۴]، ترجمه: «و برای [خدمت] آنان پسرانی است که بر گردشان همی‌گردند؛ انگاری آنها مرواریدی‌اند که [در صدف] نهفته است.» ایراد وارد کرده بودند که این آیات به وصف جنسی اشاره دارند و برای تأمین نیاز جنسی مردان بھشتی، زنان سینه بزرگ و پسران جوان زیارو برای انجام لواط (پناه بر خدا) را قرار داده است! این شببه که حاصل ذهنیت منحرف و مخرب این معارضان مغرض است، ما در دو فایل pdf مستقلًا به آن جواب دادیم که علاقمندان میتوانند در [اینجا](#) و [اینجا](#) آن فایل‌ها را دریافت و مطالعه نمایند.

تفسیری غلط از نعمت بھشتی

مونتگمری وات می‌گوید: «در بهشت موعود قرآن نیز حوریانی برای مؤمنین وجود دارد، لیکن بزرگترین لذت‌ها پیوستن به لقاء الله است. از این‌رو است که مسایل زناشویی اسلامی در اروپای قرون وسطی بدجوری تعبیر و تفسیر و تصویر شده است.^{۱۸}

۱۵- نک: المنهاج شرح صحيح مسلم بن الحجاج، النووى، (ط: ۲، دار إحياء التراث العربي، بيروت، ۱۳۹۲هـ)، ج ۱۷، ص ۱۷۱؛ فيض القدير، المناوى، (ط: ۱، المكتبة التجارية الكبرى، مصر، ۱۳۵۶هـ)، ج ۳، ص ۸۵.

۱۶- نک: الكشاف للزخشري، (ط: ۳، دار الكتاب العربي، بيروت، ۱۴۰۷هـ)، ج ۴، ص ۵۷۶؛ التفسير الكبير، فخر الدين الرازي، (ط: ۳، دار إحياء التراث العربي، بيروت، ۱۴۲۰هـ)، ج ۳۰، ص ۵۸۳؛ الجامع لأحكام القرآن، القرطبي، (ط: ۲، دار الكتب المصرية، القاهرة، ۱۹۶۴م)، ج ۱۸، ص ۲۱۰.

۱۷- نک: حاجى الأرواح إلى بلاد الأفراح، ابن قيم الجوزية، (ط: مطبعة المدى، القاهرة)، ص ۲۳۲؛ التخويف من النار والتعريف بحال دار البار، ابن رجب، (ط: ۲، مكتبة المؤيد، الطائف / دار البيان، دمشق، ۱۴۰۹هـ)، ص ۲۶۸؛ فتح البارى شرح صحيح البخارى، ابن حجر، (ط: دار المعرفة، بيروت، ۱۳۷۹هـ)، ج ۶، ص ۳۲۵.

۱۸- تأثير اسلام در اروپا، مونتگمری وات، مترجم: یعقوب آژند، (تهران: انتشارات مولی، چاپ اول، ۱۳۶۱)، ص ۱۳۷.

نتیجه‌گیری

باتوجه به توضیحات مستند از قرآن کریم و سنت نبوی، زنان دنیاگی که بخششی شوند، در آنجا از نعمت شوهر برخوردار هستند همانگونه که مردان از نعمت همسر بھرمند می‌شوند و بیان نعمت‌های متعدد بخششی که در قرآن ذکر شده منحصر نبوده است بلکه صرفاً به صورت مصدقی در جهت تقریب ذهن مخاطبان نسبت به بخشش و اوصاف آنهاست و این توصیفات، از نظر عقلی ایرادی ندارند که برخی از این معتبرضان عمدتاً مُعرض بر آن اعتراض نمایند.

علاوه بر آن، با وجود تنوع نعمت‌های بخششی، اما رضایت و خشنودی خداوند متعال از تمام این نعمتها بزرگتر معرفی شده است که اهل ایمان برای بدست آوردن آن به تلاش و کوشش در انجام اعمال نیک اقدام می‌کنند. بنابراین برجسته کردن یک نمونه از دهها نمونه از مصادیق نعمات بخششی و القای تراوשות ذهنی منحرفانه توسط معتبرضان به عنوان یک اصل برای تخریب اعتقادات زنان مسلمان و مقدسات اسلامی جز از کسانی که غرض و مرض داشته باشند صادر نمی‌شود.

«رد شباهات ملحدین»

شهریور / ۱۳۹۹